

machine-building enterprises]. *Ekonomika promyslovosti – Economy of Industry*, 1, 119–122. [in Ukrainian].

6. Vachevskyy, M. V. (2005). *Marketynh. Formuvannya profesiynoyi kompetentsiyi* [Marketing. Formation of professional competence]: Textbook. Kyiv: Professional Publishing. [in Ukrainian].

7. Havrylko, P. P., Kolodychuk, A. V., & Chertoryzhskyy, V. M. (2011). *Faktory innovatsiynoho rozvytku promyslovosti* [Factors of innovation development of industry]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 21.11 (pp. 201–205). [in Ukrainian].

8. Yezhova, L. F. (2002). *Informatsiyny marketynh* [Information marketing]: Textbook. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].

9. Kolodychuk, A. V., & Pisnyy, V. M. (2009). *Osoblyvosti funktsionuvannya mashynobudivnykh pidpryyemstv na suchasnomu etapi rozvytku ekonomiky Ukrayiny* [Features of functioning of machine-building enterprises at the current stage of development of the economy of Ukraine]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.13 (pp. 172–178). [in Ukrainian].

10. Kotler, F., Bowen, J., & Maykins, J. (2002). *Marketing: Gostepriimstvo. Turizm* [Marketing: Hospitality. Tourism]: Textbook [for universities]. [2nd ed., rev. and add.]. Moscow: UNITI–DANA. [in Russian].

11. Sopilnyk, L. I., & Kolodychuk, A. V. (2009). *Upravlinnya konkurentosprozhnystyu mashynobudivnykh pidpryyemstv na suchasnomu etapi rozvytku ekonomiky Ukrayiny* [Management of competitiveness of machine-building enterprises at the present stage of development of Ukrainian economy]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.10 (pp. 222–227). [in Ukrainian].

Дані про авторів

Герзанич Віталій Михайлович,

к.е.н., доцент кафедри економічної теорії, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Ігнатюк Катерина Олександрівна,

магістр кафедри економічної теорії, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Ігнатюк Денис Андрійович,

магістр кафедри економічної теорії, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Данные об авторах

Герзанич Виталий Михайлович,

к.э.н., доцент кафедры экономической теории, ДВНЗ «Ужгородский национальный университет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Игнатюк Екатерина Александровна,

магистр кафедры экономической теории, ДВНЗ «Ужгородский национальный университет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Игнатюк Денис Андреевич,

магистр кафедры экономической теории, ДВНЗ «Ужгородский национальный университет»

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Data about the authors

Vitaliy Herzanych,

Ph.D. in Economics, Associate Professor of the Department of Economic Theory, Uzhhorod National University

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Kateryna Ihnatyuk,

Master of the Department of Economic Theory, Uzhhorod National University;

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Denys Ihnatyuk,

Master of the Department of Economic Theory, Uzhhorod National University;

e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

<http://doi.org/10.5281/zenodo.4415483>

ІВАНЮТА Т.М.

ЛУЦЕНКО В.О.

Вплив процесів злиття та поглинання на конкурентоспроможність підприємств

Предметом дослідження є процеси злиття та поглинання підприємств в процесі підвищення конкурентоспроможності.

Метою дослідження є аналіз впливу злиття та поглинання на конкурентоспроможність підприємств.

Методи дослідження. У роботі використані методи аналізу та синтезу, узагальнення даних, систематизації матеріалу.

Результати роботи. У статті досліджено сутність понять «злиття» та «поглинання», узагальнено підходи різних науковців та запропоновано власне визначення даних понять. Встановлено, що існують три основні групи мотивів, які спонукають підприємства до злиття та поглинання, зокрема внутрішні, зумовлені необхідністю пошуку нового напрямку свого подальшого розвитку; зовнішні, спричинені зміною бізнес-середовища; особисті інтереси менеджменту компаній. З'ясовано, що злиття та поглинання характеризується отриманням ефектів синергії, диверсифікації, податкових пільг, індивідуальні мотиви власників або менеджерів. Але зазначені процеси мають як переваги так і недоліки, які потрібно враховувати при прийнятті рішень про злиття чи поглинання. Визначено основні переваги злиття та поглинання, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності підприємств, зокрема економія, обумовлена масштабами діяльності; комбінування взаємодоповнюючих ресурсів; фінансової економії за рахунок зниження витрат; зростаючої ринкової міцності через зниження конкуренції (мотив монополії); взаємодоповнюваності в області науково-технічних робіт.

Галузь застосування. Управління підприємствами на найвищому рівні.

Висновки. Результати дослідження дають змогу стверджувати, що на сучасному етапі розвитку вітчизняної та світової економіки процеси злиття та поглинання можуть забезпечити українським підприємствам достатній рівень конкурентоспроможності на міжнародному ринку, отримавши ряд конкурентних переваг.

Ключові слова: конкурентоспроможність підприємства, злиття, поглинання, процес.

ИВАНЮТА Т.Н.
ЛУЦЕНКО В.А.

Влияние процессов слияния и поглощения на конкурентоспособность предприятий

Предметом исследования являются процессы слияния и поглощения предприятий в процессе повышения конкурентоспособности.

Целью исследования является анализ влияния слияний и поглощений на конкурентоспособность предприятий.

Методы исследования. В работе использованы методы анализа и синтеза, обобщения данных, систематизации материала.

Результаты работы. В статье исследована сущность понятий «слияние» и «поглощение», обобщены подходы различных ученых и предложено собственное определение данных понятий. Установлено, что существуют три основные группы мотивов, побуждающих предприятия к слияниям и поглощениям, в частности внутренние, обусловленные необходимостью поиска нового направления своего дальнейшего развития; внешние, вызванные изменением бизнес-среды; личные интересы менеджмента компаний. Выяснено, что слияния и поглощения характеризуется получением эффектов синергии, диверсификации, налоговых льгот, индивидуальные мотивы владельцев или менеджеров. Но указанные процессы имеют как преимущества так и недостатки, которые нужно учитывать при принятии решений о слиянии или поглощении. Определены основные преимущества слияния и поглощения, которые способствуют повышению конкурентоспособности предприятий, в частности экономия, обусловленная масштабами деятельности; комбинирования взаимодополняющих ресурсов; финансовой экономии за счет снижения затрат; растущей рыночной прочности через снижение конкуренции (мотив монополии); взаимодополняемости в области научно-технических работ.

Область применения. Управление предприятиями на высшем уровне.

Выводы. Результаты исследования позволяют утверждать, что на современном этапе развития отечественной и мировой экономики процессы слияния и поглощения могут обеспечить украинским предприятиям достаточный уровень конкурентоспособности на международном рынке, получив ряд конкурентных преимуществ.

Ключевые слова: конкурентоспособность предприятия, слияние, поглощение, процесс.

IVANIUTA T.M.
LUTSENKO V.O.

The impact of mergers and acquisitions on the competitiveness of enterprises

The subject of the study is the processes of mergers and acquisitions of enterprises in the process of increasing competitiveness.

The purpose of the study is to analyze the impact of mergers and acquisitions on the competitiveness of enterprises.

Research methods. The methods of analysis and synthesis, generalization of data, systematization of material are used in the work.

Results of work. The article investigates the essence of the concepts of «merger» and «acquisition», summarizes the approaches of different scientists and offers its own definition of these concepts. It is established that there are three main groups of motives that motivate enterprises to merge and acquire, in particular internal ones, due to the need to find a new direction for their further development; external, caused by changes in the business environment; personal interests of company management. It has been found that mergers and acquisitions are characterized by the effects of synergies, diversification, tax benefits, individual motives of owners or managers. But these processes have both advantages and disadvantages that must be taken into account when deciding on the time of merger or acquisition. The main advantages of mergers and acquisitions, which contribute to the competitiveness of enterprises, in particular, the economies of scale; combining complementary resources; financial savings by reducing costs; increasing market strength due to reduced competition (monopoly motive); complementarity in the field of scientific and technical work.

Field of application. Business management at the highest level.

Conclusions. The results of the study suggest that at the present stage of development of the domestic and world economy, the processes of mergers and acquisitions can provide Ukrainian enterprises with a sufficient level of competitiveness in the international market, gaining a number of competitive advantages.

Key words: enterprise competitiveness, merger, acquisition, process.

Постанова проблеми. Активний розвиток міжнародної торгівлі та прагнення інтеграції українських підприємств у світовий економічний простір значно загострюють проблему підвищення рівня їх конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Глобалізаційні процеси в господарській діяльності та обумовлені ними економічні та фінансові кризи збільшують рівень ризику втрати потенційних можливостей українськими підприємствами, які б формували їх конкурентні переваги. Зазначені тенденцію негативно впливають не лише на рівень конкурентоспроможності окремих підприємств, але й на рівень конкурентоспроможності України в цілому.

Одним із методів підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на світовому ринку можуть стати злиття та поглинання, але за умов реалізації проектів обов'язкових перетворень, які дозволяють оптимізувати як ви-

робничі так і організаційно-управлінські процеси відповідно до міжнародних стандартів. Процеси злиття та поглинання можуть здійснити позитивний вплив на рівень конкурентоспроможності вітчизняних підприємств та України в цілому.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблему укрупнення господарюючих суб'єктів з метою підвищення рівня їх конкурентоспроможності досліджували як вітчизняні так і зарубіжні вчені. Теоретичні основи концентрації господарюючих суб'єктів та її регулювання знайшли своє відображення у працях таких відомих науковців, як: В. Баумоль, Дж.Бейн, Р. Брейлі, Р. Коуз, Д. Росс, Ф. Шерер тощо. Серед вітчизняних та російських економістів слід виділити праці С.Авдашевої, В. Базилевича, І. Владимирової, А. Ігнатюк, Г. Філюк та інші. Напрямки підвищення рівня конкурентоспроможності досліджували такі науковці, як: З. Варналій, А. Гальчинський, В. Гаєць,

Ю. Уманців, А. Чухно тощо. В той же час, проблема підвищення рівня конкурентоспроможності за допомогою злиття та поглинання залишається не достатньо дослідженою та потребує більш глибоко аналізу на сучасному етапі розвитку світової економіки.

Мета статті. Проаналізувати вплив злиття та поглинання на конкурентоспроможність підприємств.

Виклад основного матеріалу. Зауважимо, що в умах значного загострення конкуренції процеси злиття та поглинання виступають однією з форм реорганізації суб'єктів господарювання, яка дозволяє підтримувати належний рівень конкурентоспроможності та створювати умови для розвитку підприємств.

З метою визначення впливу злиття та поглинання на конкурентоспроможність підприємств проаналізуємо підходи різних науковців до сутності понять «злиття» та «поглинання» в табл. 1 та табл. 2. [1, с. 107].

Аналіз наведених підходів до сутності поняття «злиття» дозволяє зробити висновок, що всі автори під злиттям розуміють об'єднання двох або більше суб'єктів господарювання, в результаті чого утворюється нова юридична особа. На нашу думку, найбільш повним є визначення Г.А. Єгорова, але не зовсім погоджуємо з його думкою, щодо можливості злиття підприємств подібних за розмірами.

Аналіз наведених підходів до сутності поняття «злиття» дозволяє зробити висновок, що всі автори під злиттям розуміють об'єднання двох або більше суб'єктів господарювання, в результаті чого

утворюється нова юридична особа. На нашу думку, найбільш повним є визначення Г.А. Єгорова, але не зовсім погоджуємо з його думкою, щодо можливості злиття підприємств подібних за розмірами.

Визначення І.Я. Максименка вважаємо занадто узагальненим, в якому вказується лише на факт об'єднання підприємств без зазначення мети.

У визначенні дослідників В.В. Сабадаш та Д.А.Гонтар вважаємо позитивним моментом зазначення, що об'єднання економічних суб'єктів є добровільним. Зазначений аспект спостерігаємо також у визначенні Л.С. Шевченка, який називає злиття угодою між компаніями.

На основі дослідження сутності поняття «злиття» різними вченими можемо зазначити, що злиття – це добровільне об'єднання суб'єктів господарювання, шляхом об'єднання активів та зобов'язань з метою оптимізації господарської діяльності та підвищення конкурентоспроможності, в результаті чого утворюється нова юридична особа.

Аналіз підходів до сутності поняття «поглинання» дозволяє зазначити, що всі науковці під поглинанням розуміють встановлення повного або часткового права власності однією компанією над іншою. Як при визначенні сутності поняття «злиття» так і при визначенні сутності поняття «поглинання» найбільш повним, на нашу думку, є визначення Г.А. Єгорова.

Слід зазначити, що деякі дослідники мають розбіжності щодо встановлення мінімальної частки акцій або активів, право власності, на які набуває контролююча компанія. Так, зокрема

Таблиця 1. Підходи до сутності поняття «злиття»

Автор	Визначення
Єгорова Г.А. [1]	Злиття – інтеграція двох або більше компаній, як правило, подібних за розміром, на основі добровільної згоди керівництва кожної з компаній об'єднати активи та продовжувати діяльність як нова юридична особа або в складі нині існуючої з пропорційним або договірним правом управління та прийняття рішень із метою розширення сфери впливу та господарської влади компанії, досягнення конкурентних переваг, збільшення ринкової вартості компанії та отримання синергетичного ефекту
Максименко І.Я. [3]	Злиття компаній – це об'єднання двох або більше господарюючих суб'єктів, в результаті якого утворюється нова, об'єднана економічна одиниця
Сабадаш В.В., Гонтар Д.А. [6]	Злиття – економіко-організаційна процедура добровільного об'єднання економічних суб'єктів утворювану нову структуру з метою розширення масштабів економічної діяльності
Твердомед О.М. [7]	Злиття – реорганізація юридичних осіб, при якій права й обов'язки кожного з них переходять до заново створеної юридичної особи відповідно до передатного акту
Шевченко Л.С. [9]	Злиття – це угоди між двома і більше компаніями, в результаті яких з'являється нова компанія, що встановлює контроль і управління над активами і зобов'язаннями старих компаній, а останні припиняють самостійне існування

Джерело: складено автором на основі [1;3;6;7;9]

Таблиця 2. Підходи до сутності поняття «поглинання»

Автор	Визначення
Єгорова Г.А. [1]	Поглинання – інтеграція двох або більше компаній на основі встановлення абсолютного контролю компанії–покупця над іншими компаніями внаслідок повного або часткового права власності на її активи або купівлі контрольного пакету акцій із метою розширення сфери впливу та господарської влади компанії, досягнення конкурентних переваг, збільшення ринкової вартості компанії та отримання синергетичного ефекту
Максименко І.Я. [3]	Поглинання компаній – угода, що укладається з метою встановлення контролю над господарюючим суб'єктом і здійснювана шляхом придбання більше 30% капіталу (акцій, часток та інше)
Сабадаш В.В., Гонтар Д.А. [6]	Поглинання – економіко–організаційна процедура, метою якої є володіння контрольним пакетом акцій іншої компанії, що, як правило, має примусовий характер
Оксак А.О. [5]	Під поглинанням компанії розуміється процес придбання компанією контролю над іншою, що має ворожий характер, націлений на системну інтеграцію всіх видів діяльності, компаній, що об'єднуються, та орієнтується частіше за все на короткострокову перспективу
Шевченко Л.С. [9]	Поглинання – взяття однією компанією під свій контроль іншої з метою управління і набуття абсолютного чи часткового права власності, що означає розширення її сфери впливу і господарської влади

Джерело: складено автором на основі [1;3;5;6;9]

І.Я. Максименко зазначає 30%, дослідники Є.А. Єгорова, В.В. Сабадаш та Гонтар Д.А. вказують на контрольний пакет акцій, тобто більше 50%, інші дослідники не визначають конкретних розмірів, але також зазначають, що поглинання може бути не лише повним, а й частковим.

Складно погодитись з визначенням А.О. Оксак, який вказує на короткострокову перспективу процедури поглинання, адже в умовах кризових явищ, така процедура може мати ряд переваг для підприємств та носити довгостроковий характер.

На основі дослідження сутності поняття «поглинання» різними науковцями, на нашу думку, під поглинанням слід розуміти отримання повного або часткового права власності однієї компанії над іншою (іншими) шляхом купівлі активів або акцій та з метою отримання додаткових конкурентних переваг.

Злиття і поглинання (Mergers&Acquisitions), які включають в себе великий спектр унікальних можливостей для оптимізації бізнесу. У кризовій ситуації вони є законними інструментами виведення підприємства зі стану збитковості. Злиття і поглинання є механізмом перерозподілу власності від менш ефективних власників до більш ефективним, або способом передачі управління компанією від менш ефективних менеджерів до більш ефективним з метою підвищення прибутковості [3, с. 44].

Вивчаючи мотивацію здійснення процесів злиття та поглинання, можна виділити умовно три основні групи мотивів:

– внутрішні, зумовлені необхідністю пошуку нового напрямку свого подальшого розвитку;

– зовнішні, спричинені зміною бізнес–середовища;

– особисті інтереси менеджменту компаній.

Основними внутрішніми мотивами є прагнення отримати нові навички, вихід на нові ринки, доступ до нових продуктів та каналів дистрибуції, отримання синергетичного ефекту. Під синергетичним ефектом слід розуміти покращення показників ефективності діяльності підприємства або додану вартість активів унаслідок об'єднання підприємств в єдину систему, де ефект від їх взаємодії перевищує суму ефектів діяльності кожного підприємства окремо [1, с.107].

До зовнішніх мотивів укладання угод злиття–поглинання Г.А. Єгорова відносить прагнення компанії максимально ефективно використати свої виробничі потужності, управлінські та інвестиційні ресурси в умовах змін зовнішнього середовища компанії, а саме: скорочення ринку, втрата ринкових позицій унаслідок зростання кількості конкурентів, зміцнення ринкових позицій стратегічних конкурентів, посилення конкуренції з боку іноземних виробників, розвиток та активне впровадження інноваційних технологій [1, с.107].

Процеси злиття та поглинання зумовлюються одним або кількома показниками, серед яких здебільшого виокремлюють отримання ефектів синергії, диверсифікації, податкових пільг, індивідуальні мотиви власників або менеджерів. Існують такі причини злиття (поглинання) як:

– стратегія майбутнього розвитку; зміцнення і посилення ринкових позицій;

Таблиця 3. Переваги та недоліки злиття та поглинання

Переваги	Недоліки
можливість швидкого досягнення кращих результатів	значні фінансові витрати, так як виплачуються, як правило, премії акціонерам і відхідні персоналу
можливість послаблення конкуренції	великий ризик при неправильній оцінці компанії
можливість швидкого придбання стратегічно важливих активів, в першу чергу нематеріальних	ускладнюється процес інтеграції, якщо компанії діють в різних сферах
можливість виходу компанії на нові географічні ринки	після закінчення угоди можуть виникати проблеми з персоналом компанії, яку купили
можливість отримання вже налагодженої збутової інфраструктури	при транскордонному злитті можлива несумісність культур
можливість миттєвої покупки частки ринку	можливість відкриття комерційної таємниці, витік інформації
можливість доступу до об'єктів інтелектуальної власності іншої компанії	

Джерело: складено автором на основі [2, с.45]

- прагнення деяких підприємств до виживання в умовах збільшення конкуренції;
- проблеми, що пов'язані зі світовою економічною кризою;
- прагнення реструктурувати бізнес через неплатоспроможність;
- реструктуризація заборгованостей;
- оптимізація корпоративних структурних груп підприємств;
- відсутність доступу до позикових ресурсів (кредитів) [2, с.44–45].

Злиття та поглинання мають свої переваги та недоліки які представимо в табл.

Підвищення конкурентоспроможності підприємств при злитті та поглинанні обумовлені наступним ефектом:

- а) економії, обумовленої масштабами діяльності;
- б) комбінування взаємодоповнюючих ресурсів;
- в) фінансової економії за рахунок зниження витрат;
- г) зростаючою ринковою міцності через зниження конкуренції (мотив монополії);
- д) взаємодоповнюваності в області науково-технічних робіт.

Економія, обумовлена масштабом, досягається тоді, коли середня величина витрат на одиницю продукції знижується в міру збільшення обсягу виробництва продукції. Одне з джерел економії полягає в розподілі постійних витрат на більшу кількість одиниць продукції, що випускається. Основна ідея економії за рахунок масштабу полягає в тому, щоб виконувати більший обсяг роботи на тих же потужностях, при тій же чисельності працівників. Збільшення обсягу дозволяє ефективно використовувати наявні ресурси [8, с. 33].

Злиття і поглинання компаній можуть забезпечувати економію, отриману за рахунок цен-

тралізації маркетингу, наприклад, через об'єднання зусиль і надання гнучкості, можливості пропонувати дистриб'юторам широкий асортимент продуктів, використовувати рекламні матеріали [3, с.46].

Висновки

Сучасні умови господарювання вітчизняних підприємств характеризуються загостренням конкурентної боротьби, крім того підприємства прагнуть вийти на нові ринки, отримати доступ до стратегічно важливих ресурсів. Дослідження сутності та особливостей злиття та поглинання підприємств дозволяє зробити висновки, що зазначена форма оптимізації господарської діяльності підприємств має ряд переваг, які дозволять підвищити конкурентоспроможність підприємств. Злиття та поглинання дозволяють підприємствам отримати економію на масштабах діяльності, отримати доступ до стратегічно важливих ресурсів, оптимізувати витрат, збільшення частки ринку.

Таким чином, на сучасному етапі розвитку вітчизняної та світової економіки процеси злиття та поглинання можуть забезпечити українським підприємствам достатній рівень конкурентоспроможності на міжнародному ринку, отримавши ряд конкурентних переваг.

Список використаних джерел

1. Єгорова Г.А. Злиття та поглинання в Україні: проблеми визначення дефініцій та основні мотиви укладання угод. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. Вип. 6. С. 105–108.
2. Левицька А.В., Янковська О.А. Ринок злиття та поглинання як індикатор інтеграційних процесів. ECONOMICS. 2019. №2. С.43–52.

3. Максименко І.Я. Злиття та поглинання як інструмент інноваційного розвитку: стан та перспективи в Україні. Економічний вісник. 2018. № 2. С. 43–50.

4. Нежива М.О. Аудит операцій зі злиття та поглинання в умовах інклюзивної економіки. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. Вип. 29, Частина 2. С. 177–180.

5. Оксак А.О. Особливості ринку злиття та поглинання в Україні. Теоретичні та прикладні питання економіки. 2014. Вип. 1. С. 454–462.

6. Сабадаш В.В., Гонтар Д.А. Ринки злиттів і поглинання: стан, проблеми функціонування і тенденції розвитку. Механізм регулювання економіки. 2015. № 4. С. 127–138.

7. Твердомед О.М. Злиття та поглинання: проблеми в українській практиці. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2012. № 4 (55). С. 37–40.

8. Фролова Т. О. Глобалізаційні тенденції розвитку процесів злиття та поглинання світової економіки. Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід. 2014. №18. С. 29–35.

9. Шевченко Л.С. Злиття і поглинання в юридичному бізнесі: економічний аспект проблеми. Економічна теорія та право. 2017. № 1 (28). С. 88–97.

10. Шульга К.Д. Проблеми та перспективи розвитку консолідаційних процесів та шляхи підвищення їх ефективності у банківському секторі України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. № 25–2. С. 136–139.

References

1. Egorova GA Mergers and acquisitions in Ukraine: problems of defining definitions and main motives for concluding agreements. Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. 2016. Vip. 6. pp. 105–108.

2. Levitskaya AV, Yankovskaya OA Merger and acquisition market as an indicator of integration processes. ECONOMICS. 2019. №2. P.43–52.

3. Maksimenko I.Ya. Mergers and acquisitions as a tool for innovative development: status and prospects in Ukraine. Economic Bulletin. 2018. № 2. pp. 43–50.

4. Нежива М.О. Audit of mergers and acquisitions in an inclusive economy. Scientific Bulletin of Kherson State University. 2018. Vip. 29, Part 2. pp. 177–180.

5. Oksak AO Features of the merger and acquisition market in Ukraine. Theoretical and applied issues of economics. 2014. Vip. 1. pp. 454–462.

6. Sabadash VV, Gontar DA Mergers and acquisitions markets: status, operational problems and development trends. The mechanism of economic regulation. 2015. № 4. pp. 127–138.

7. Tverdomed OM Mergers and acquisitions: problems in Ukrainian practice. Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. 2012. № 4 (55). Pp. 37–40.

8. Frolova TO Globalization trends in the processes of mergers and acquisitions in the world economy. Economics. Investments: practice and experience. 2014. №18. С. 29–35.

9. Shevchenko LS Mergers and acquisitions in the legal business: the economic aspect of the problem. Economic theory and law. 2017. № 1 (28). Pp. 88–97.

10. Shulga KD Problems and prospects of development of consolidation processes and ways to increase their efficiency in the banking sector of Ukraine. Scientific Bulletin of the International Humanities University. 2017. № 25–2. Pp. 136–139.

Дані про авторів

Іванюта Тетяна Миколаївна,

доцент, Національного університету харчових технологій

e-mail: te_ta_na@ukr.net

Луценко Володимир Олександрович,

студент групи ЕП–2–1М, Національного університету харчових технологій

e-mail: volodya020598@gmail.com

Данные об авторах

Иванюта Татьяна Николаевна,

доцент, Национального университета пищевых технологий

e-mail: te_ta_na@ukr.net

Луценко Владимир Александрович,

студент группы ЕП–2–1М, Национального университета пищевых технологий

e-mail: volodya020598@gmail.com

Data about authors

Tetiana Ivaniuta,

associate professor, National University of Food Technologies

e-mail: te_ta_na@ukr.net

Volodymyr Lutsenko,

Student of the EP–2–1M group, National University of Food Technologies

e-mail: volodya020598@gmail.com